

POLSKA MIŁOŚĆ '93

POLSKA MIŁOŚĆ '93

*OGÓLNOPOLSKI KONKURS NA LIRYKĘ MIŁOSNĄ
O LAUR MIEDZIANEGO AMORA*

DOM KULTURY ZAGŁĘBIA MIEDZIOWEGO

LUBIN 1994

ORGANIZATORZY KONKURSU:

DOM KULTURY ZAGŁĘBIA MIEDZIOWEGO w LUBINIE

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI LUBIŃSKIEJ

STOWARZYSZENIE PISARZY POLSKICH we WROCŁAWIU

**TOMIK SPONSOROWANY
PRZEZ WOJEWODĘ LEGNICKIEGO**

Polska miłość '93

Wierszy przysłano wiele, 228 zestawów, grubo ponad tysiąc utworów - z Polski, z zagranicy. Niektóre powstały we Włoszech, inne w Ameryce. Można powiedzieć, iż jeden jest czas i jedna przestrzeń miłości albo, że miłość unieważnia przestrzeń i czas. Można i nie można.

Można - bo raz jeszcze okazuje się, że podstawowy repertuar uczuć i zachowań nie zmienia się: zakochany często tęskni i z tęsknoty pisze wiersze; nieraz marzy i pisze wiersze. Albo ktoś chwali się erotycznym sukcesem i nadaje temu formę poetycką. Otrzymujemy więc liryczne listy, czasem pamiętnik, czasem historie o innych osobach albo też imitacje snów. Miłości towarzyszy zazdrość. Trudno zrozumieć znaczenia swoich uczuć: że się kocha, że się kochało, że się tęskni, że inni nie rozumieją naszej miłości. W wierszu przenosi się siebie w inny wymiar; nie niszcząc swej integralności nabiera się do siebie dystansu. To rzeczywiście się nie zmienia. Nie zmienia się też sam erotyzm traktowany jako przedmiot opisu, choć zmieniają się co jakiś czas „normy intymności”.

Nie można - dlatego, że czas i przestrzeń określają wiersze miłosne bardzo wyraźnie, (plon tego konkursu jest pod tym względem szczególnie ciekawy). Widać to tak w planie życia, jak w planie poezji.

Zacznijmy od planu życia... Bohaterowie tych wierszy są w różnym wieku. Jest miłość młodzieńcza, nawet dziecinna i miłość wieku podeszłego. Małżeństwo, jego kryzysy. Zdrada kobiety i zdrada mężczyzny. Przyjemność zdradzających i ból zdradzanych. Miłość homoerotyczna. Sadomasochizm, fetyszyzm. Ale jak to w poezji - nie jesteśmy pewni. Nigdy do końca: na ile to wyznanie, na ile liryka roli.

Gdy czyta się bogaty plon konkursu, rysuje się obraz społeczeństwa połączonego więzami uczuć międzyosobowych. Zmieniającego się. Jest miłość rodzinna, domowa i miłość przelotna. Miłość osiadła i miłość włóczęgi (trubadura). Chłopca po trzech latach pobytu w Nowym Jorku ogarnia nagła tęsknota do zostawionej w kraju dziewczyny. Kobieta zafascynowana pieśnią Freddiego Mercury pisze jak jego kochanek. Są uczucia, które przeszły próbę kilku dziesięcioleci i wiersze, w których kobieta traktowana jest jak piwo i papieros. Miłość wchodzi w życie praktyczne, ale też łączy się z metafizyką. Stare pytania o związki Erosa z sacrum podejmowane są tu i teraz. A przy tym uderza w tej poezji jej odpolitycznienie i odideologizowanie (szczególnie w porównaniu z poprzednią dekadą). Trzeba określić się i odnaleźć w tym, co najbardziej własne, najbliższe. Miłość staje się wartością główną. Rzadko wchodzi w konflikt z obowiązkiem, nie rodzi niemal sytuacji tragicznych.

A plan poezji? Łączy się on z planem życia. Objawia się w różnych poetykach - w różnym więc traktowaniu miłości. Są więc wiersze, w których wrażenia z lektur mieszają się z nadrealistycznymi wizjami, wspomnienia jawy ze wspomnieniami snów; gdzie można się wcielać w postacie literackie, łączyć z nimi, mówić ich głosami. Żyć przez to bogaciej (bardziej o to tu idzie niż o nabieranie dystansu do siebie i swoich uczuć). Takie są wiersze laureatki, Marty Fox, występującej pod Cortazarowskim godłem „Maga”. I mamy długi list - wyznanie - poemat drugiej z laureatek, Anny Małgorzaty Piskurk („Julii”) - publikowany tu we fragmentach. Ale są też utwory inne, krótkie wiersze - znaki, oparte o wschodnie wzorce. Są wiersze, których autorzy pragną realistycznie ująć miłość w prozie życia i prozę życia w miłości. A obok poezje nawiązujące do dawnych nazwisk - symboli płomiennych uczuć (Tristan), dawnej rozwiązłości (caryca Katarzyna). I nowej rozwiązłości - filmów porno.

Ten nieduży tomik zawiera jedynie wybór - nagrodzonych i nienagrodzonych utworów. Skrawek wielkiego obszaru najrozmaitszych, różnorodnych konkursowych wierszy, które z kolei są tylko skrawkiem ogromnego fascynującego terytorium, jakie stanowi: polska miłość '93.

Jacek Łukasiewicz

WĘDRÓWKI TRISTANA. SONET XLV

Seks na ulicy, w kinie, w publicznych ustępach.
Seks na stojąco, na podłodze, w kościele przy organach.
Kapiemy się we własnej spermie. Biodra, nogi,
piersi odlatujące jak Aniołowie nad ranem.

Kochamy się w łóżku. Kochamy się mileząc.
Wchodzimy w ciała pośpiesznie, niecierpliwie.
Nie patrzemy sobie w oczy nie, nie żądamy wierności.
odzież w strzępach, biodra pracującą szalone.

Położmy się obok siebie. Nie będziemy się dotykać,
całować. Nie mam ciała, choć potrafię się poruszać.
W głębi lasu śpią jeszcze wszystkie ptaki.

Ciężarna królowa leży przy swoim kochanku.
Tristan przytula się do niej. Oboje czują to samo:
oboje są martwi ze snu i miłości.

Wojciech Izaak Strugała

XXX

Kiedy opadła mgła
jej bluzki
zobaczył góry wysokie.
Dotknął ich leciutko
nieśmiałym palcem wiersza.
Potem jak anioł
cały w płomieniach zachwytu
uleciał.

Edmund Borzowski

KOBIETY W ŚNIEGU

nie wiem dlaczego
ale
kobiety w śniegu
ich opakowania - zdjąć
może ta miękkość
ta nieuchwycona
co się przykleja do palców na lata

może ta białość
kryzowana szminką
tuszem i lisem -
- obrączką na szyi

kobiety w śniegu
idą, płyną, fruną
nie podlegają regułom pościeli
nie są kwiatami
ani papierkami
- podrywany przez wiatr -
od cukierków
są drugim stopniem koncertu na skrzypce
aż bolą

Stefan Pustuszewski

15 listopada 1993

LIST DO EWY III

twoje ręce delikatne jak splecione warkocze
powietrza skracają odległość między
odjazdem a powrotem gdy zasłuchany w
szeleszczących milczeniem słowach
oddania czekam na głodny zapach
ramion pod ziarnistym słońcem skóry
pulsują kryształki krwi gdy wtopiony w
cichy wiatr wspomnienia skreślam
szorstkim pociągnięciem pióra
miotające światła obecności
zasłuchany w śnieżnej ciszy twoich
piersi bliski jak ogień
ogarnięty złotą obrączką twojego
ciała

Edward Popławski

KOLOR NIEBIESKI

Zajechałem tu tylko na chwilę
Klucz do krwi mojej dawno już przerdzewiał
A jednak wierszom powróciła pamięć
I tak - jak kiedyś - nad nimi się schyla

Znowu twoją dłoń piszę, czuję ją na skórze
Słów i na gardle mojego śpiewania
Widzę przez okno biały szkielet konia
Z innego czasu - innego spotkania

Zenon Dunajczyk

NASZ EDEN DZIAŁA NA TWOICH PRAWACH

Kiedy w sadzonce jesiona
dostrzegłam drzewo -
- paliłeś las

Kiedy rysowałam ściany
domu -
- orałeś ziemię

Kiedy rozpalałam ognisko -
- spuszczałeś deszcz

Pozbawiona czasu przyszłego
Pogodzona
Wchodzę do twojego raju

chowając w dłoni nasiona

Dorota Koman

WIERSZ PISANY NA CZCZO

Mężczyzna patrzy na swoje ciało,
na zdradę mężczyzny patrzy się inaczej

Mężczyzna nie wie, kim jest:
jest słońcem, jest księżycem; odchodzi w księżyc

W dłoniach mężczyzny stłamszone trawy:
poddane dłonie nie patrzą, nie widzą

trawy nie tulą potu, tulą deszcz:
deszcz przytula się do ziemi, kładzie trawy
na ciele

Mężczyzna patrzy na ciało;
ciało jest mokre od zdrady

Adam Borowski

OLGA Z. NAJSMUTNIEJSZA KOBIETA ŚWIATA

Kto jeszcze potrafi zrozumieć Olgę Z.
kobietę czterdziestoletnią
szalejącą z miłości

Kto zrozumie mężczyznę obciążonego rodziną
który poczuł się młody - świat potraktował
beztrosko a Olgę jak damę.

To była baśń - mówi Olga. Tak to było
już kilka miesięcy temu. A dziś nie wyjadą razem do Włoch
Francji nawet na wieś. Nie było zresztą takich planów.
I jest jak w piosence: pozostały wspomnienia. A Olga
chce coś jeszcze mieć. Pragnie przeżyć jeszcze jedną taką chwilę
Choćby jedną. Oczekuje nadal na jeden dzień miłości.
Wierzy, że uczyni coś - by taki dzień zaistniał.
Ale przestał być czarownikiem.
Nie przybliży chwil pięknych. Nie obejmie Olgi jak kiedyś.
Nie potrafi lub nie chce.

Olga się waha. Wątpi. Nie wie
że świat jest zwątpieniem. Wie
że ucieka jej coś pięknego.
Coś co chciałaby zatrzymać
by być kochaną.

Jest najsmutniejszą kobietą świata.
Nie pocieszy jej nic. Także fakt
iż aby pozostawać tak smutną
trzeba było być naprawdę
szczęśliwą.

Zbigniew Włodzimierz Fronczek

SZTUKA CHODZENIA

Nie pisz do mnie - kamienie szeptać będą
Nie wychodź na balkon, gdy przychodzę w odwiedziny.
Nie witaj. Nie pytaj czy czegoś mi nie potrzeba.
Nie przynos kwiatów studzwnnych jak kochanek przestworzy.
Nie opowiadaj o wszystkich tych sprawach.
Które mogłyby zatrzymać mnie przy tobie.

Nie dzwoń -

A opanuję sztukę chodzenia bez trzymania za rękę.

Maria Kryńska

EXODUS

Zatrzęsły się
ciężkie drzwi sprawiedliwości.
„Przepraszam,
którędy do Kanaanu?”
Wzruszenie ramion -
- nie wszyscy wierzą,
że można przejść przez morze.
Przedemną
czterdzieści lat pustyni -
- bez ciebie.

Andrzej Kniaziuk

AUTOBUS ODJEŻDŻA

Autobus odjeżdża
Twoja zniekształcona ciężą twarz
patrzy na mnie spoza napisu „Wyjście awaryjne”
gdy tymczasem jego miłość dojrzewa w tobie
kopiąc od czasu do czasu
Widzę to mimo uśmiechu
jakim próbujesz przestonić kolejny grymas bólu
Życie rozpiera cię a jednocześnie kończy się świat
który zbudowaliśmy z czegoś tak nietrwałego
jak jęk rozkoszy lub wyznanie
Ktoś spóźniony usiłuje przekrzyczeć silnik
Twój opanowany profil za szybą
i moja dłoń poskramająca gest
oddalają się
Coś czego nie zdążymy nazwać
napręża się i pęka

Andrzej Skiba

JAK TO SIĘ STAŁO

jak to się stało
że już lalki niepotrzebne
nie słysząc stukotu ich szmacianych serc
misie o szklanych oczach zdradzone
opuszczone na strychach dzieciństwa

jak to się stało
że już za nami szkolne korytarze
i wątpliwa wiedza czarne tablice
wzory schematy które niczego
nie ułatwiły

jak to się stało
że miłość pazurem zdobyta
nie wygrała niczego i odeszła chyłkiem
z naręczem walizek a dzieci piskłeta
rąk się czepiają

jak to się stało
że już pora zmarszczek
lustra takie krzywe a serca pęknięte
noce bez jutra świt znów nie ma twarzy
i siebie szukamy by już nie odnaleźć

jak to się stało
i gdzie my jesteśmy

Anna Małgorzata Piskurz

DEMISTYFIKACJA

bo kimże jest Amor
ten chłopiec z niewinną twarzą cheruba
jeśli nie bożkiem z metalu
czym jego strzała jeśli nie pociskiem śmierci

bo kimże jest Psyche
jeśli nie oblubienicą żądz
poniewczasie przychodzącą do rozumu

bo kimże jestem
w ciele które nie jest mi potrzebne do niczego

Ewa Skarżyńska

XXX

Nagle w mroku
Puszczycy krzyk
I Twój

XXX

Dotknęłaś mojej dłoni
Żyję nadzieją, że nie był
To przypadek

Dariusz Pawlicki

MOJA MIŁOŚĆ

Przychodzi do mnie zawsze
wieczorem w potarganych
włosach przemokniętych
butach Ma niespełna siedemnaście
lat Mówi mało zdawkowo
niekoniecznie Przyznała się
że miała wielu przede mną
Czasami oddaje się
za kolację dach nad głową
dobre słowo Ma źle
zrobiony makijaż zdarty
z paznokci lakier i zawsze
ten sam naciągnięty
sweter co dwa miesiące
chodzi w ciąży
urojonej Chce szybko wyjść
za mąż bo brat wraca
z więzienia

Zrobię jej herbatę dam
koc i przytulę bo to przecież
MOJA miłość

Krzysztof Kalisz

XXX

w moje dłonie
wplątała się Twoja dusza
nie chciałam jej skrzywdzić
zamknęłam delikatnie pięści
umknęła
przesączyła się przez palce
jak mgła

Agata Wiśniewska

MILCZENIE

*„Bogactwo bywa zgubne,
Kiedy indziej zguba jest bogactwem”*

Lao Tsy

nie mówiłem kocham
ukrywałem to słowo klucz
tak łatwo otwierające
zamki serca

trzymałem je głęboko
pod powierzchnią myśli

wspomniałem o kwiatach muzyce poezji
śmierci i narodzinach
mówiłem o pieniądzach
mieszkaniu

wierzyłem że im rzadziej
będę sobie nim opowiadał
tym stanę się bliższy ciębie

wierzyłem że odnajdziesz mnie
po drugiej stronie milczenia
że nie słowa nas połączą
ale oczy
słowa łączą ludzi obcych
kochających się pieści cisza

wierzyłem że po drugiej stronie
jest żywe słowo pokonujące samotność

i dopiero kiedy stanę się
jego znaczeniem
zabrzmie prawdziwie

Andrzej Jakub Mularczyk

SEMIOTYKA

Twój język jest
szczerzy nie wtedy
gdy mówisz
lecz gdy zbliża się do
mojego

Tylko nasze ciała
mówią
prawdę

Dorota Koman

WIECZORNA WIZYTA

śpiewałaś mi kołysankę o zachodzie słońca
o mężczyźnie
poznanym w pociągu
i kolacji we dwoje
w jakimś tanim barze nieznanego miasta

pytałaś czy lubię naleśniki z dżemem
czy Kocham Chopina i wariacje na fortepian albo jazz
czytałaś piosenki Stachury i Wysockiego
pokazywałaś księżyc za pierwszą mgłą
i wiersze Norwida głęboko ukryte pod poduszką
mówiłaś o Sylvii Plath
albo o niespełnionej miłości
ostatniego lata -

patrzyłem wówczas gdzieś przed siebie za okno
dalej niż te drzewa i dom
wyrastające z naprzeciwka
odmawiałem różaniec z fal
czerwonego wina bijących
o brzegi i dno kryształowego kieliszka i niczym dym
albo popiół z tłącego się
jeszcze papierosa
byłem dziwnie spokojny
o to co działo się przedtem
i co stanie się z tobą
potem
gdy odejdę

Robert Rudiak

17 listopada 1989

PRZEDSTAWIENIE MUSI TRWAĆ

(fragmenty z niewysłanych listów do Freddiego
Mercury - z listów ostatnich)

XXX

zdarzyłeś mi się całkiem przypadkowo
na ekranie telewizora
wielki szpan i wielki pan - jak wielu innych
ale pierwszy po Bogu który mógłby mi wybaczyć
zakazaną miłość
gdy już sam nie znajduję przebaczenia
dla siebie

gdzie było w tobie - Freddie - czułe miejsce
że tylko opuszkami palców dotknąć
a przeżyłeś się jak struna elektrycznej gitary
prostowałeś niczym drzewa po huraganie
kiedy zwyczajni ludzie Ignęli do klepiska postania

XXX

wyjawię ci rąbek tajemnicy
gdy po prysznicu na sposobiące się ciało
ubieram wargi w świeżą krew
tulę się do szorstkiej skóry drugiego mężczyzny
i pod jednym kocem układałam z nim nagość

wtedy obejmują nas słowa twojej piosenki
nie jak wróg ani jak przyjaciel
- bezpretensjonalnie kochanek
o którym milczeć byłoby zbrodnią

„Muszę znaleźć w sobie wolę
Aby robić to dalej
Dalej z tym przedstawieniem
Przedstawienie musi trwać”

XXX

nie nadążam pod dyktando tej miłości
powtarzającej się od spotkania do rozstania
więc się modłę Freddie
„od powietrza głodu ognia i wojny”
od życia pełnego obojętności lęków i prochów
od nie potwierdzonych domysłów AIDS

modłę się za każdą miłowaną nutę
niechby i z odpustowej antyfony
za zieloną jabłoń z ogrodów pieśni
którą drwał tnie toporem i powala na marach
za psa wyjącego w miejsce po człowieku

litania czasu rozrasta się
i wciąż odstaje od drzwi do których pukałem
a farba żałoby bardziej przylega
do mojego nagiego serca
niż do fasonu ciała

modłę się Freddie gorliwie
za czarne powietrze wokół ciebie
i morowe we mnie

choć mężczyzna nigdy nie płacze
łza schodzi mi z oka powolutku
jak ślimak winniczek

XXX

dzieli nas morze wieczności - Freddie
i ziemia codziennych zdarzeń
rolls - royce którym nigdy nie jeździłem
szyba w drzwiach restauracji
nie dającej mi szans wstępu
świat zabity deskami świętych zasad
i ludzie
chorzy na skrzywienie kręgosłupa moralnego

od dziecka umacniani w dobrej wierze
modlą się „Przyjdź królestwo Twoje”

nim rzeczywiście przyjdzie
jeszcze zdążą zburzyć raj w niejednym sercu
jak w moim

XXX

„Na zewnątrz zaczyna się świt
Ale wewnątrz, w ciemnościach
Tęsknię za wolnością
Przedstawienie musi trwać”

Kochany Freddie - bądź przyjacielem
i naucz mnie śmierci z miłości
na mój własny użytek

Jolanta Nowak - Węklarowa

Kochany

nie wiem, czy masz już przeczytane
te listy...
Nie przyjdzie ci nigdy...

TIBI ET IGNI

Wybacz zwięzłość tej dłoni, która pisze: „Tobie...”
nie kończąc: „... i płomieniom”, bo sama już płonie.

Ermak Kollwka

Kochany

Wszystko, co napiszę ci, będzie dla ciebie
i dla Ciebie. Nie wiem, czy kiedyś
wspomiesz mi, jak było. Jak było
w tym czasie. Jak było, jak było.
Jeśli chcesz. Nie powiem ci, jak było.
Wszystko, co napiszę ci, będzie dla ciebie
i dla Ciebie.

LIST DO MARTY FOX

Rozglądasz się za mną
na ruchomych schodach portu lotniczego
jumbo jet jeszcze nie porwał się w niebo
a ja już tłumaczę swoją nieobecność
twojej automatycznej sekretarce
teraz ona będzie spała ze mną
w noce pełne chandry i chłodnej pościeli
swój bilet od Avignionu
wrzuciłem do puszki chorego na AIDS
może ten skrawek barwnego papieru
pozwoli mu unieść się
ponad lot kamieni
na jego skórze czytałem nadal
nie wygasłe do końca pieszczoty i obietnice
po powrocie do domu oglądałem prognozę pogody
i wiedziałem już że zdradzasz mnie z mistrzałem
widziałem jak oplata cię twoją białą spódnicą
jak wspina się po udach
przez chwilę żałowałem
że jak Van Gogh nie przesłałem ci swojego ucha
by słyszeć przepływ twojej krwi

Jerzy Fryckowski

WIERSZE Z CYKLU „LISTY TOBĄ PISANE” (wybór)

Kochany

noc puka do okna. Na ścianach płacze się mój cień. Niepotrzebny nikomu. Nie przynależny nawet mnie samej. Posłałam do ciebie gwiazdę na przespiegi. Tę, która biegła niebem ku zagładzie. Nie odsyłaj. Weź ją sobie na własność. Niech spełni każde twoje życzenie. Nie odmówi na pewno.

Kochany

trwam na zasadzie zawieszenia. Jesień zapuściła już we mnie korzenie. Liściasto mi teraz. Wilgotno. Szeleszczą kolorowe gobeliny. Rozgarniam ścieżki czasu. Na jednej z nich minęłam kobietę o włosach spod pędzla Tycjana. Miała w oczach ptaka który nie zdążył odlecieć przed zimą. Poznałam ją. To była nasza miłość.

Kochany

śniłam morze. Wchodziłam w kolejny obrót słońca a fale krwawiły. Nie miałam dla nich litości bo nie mam jej dla siebie. Próbowałam pisać na piasku twoje imię. Nie nauczyłam się go jeszcze na tyle by nie chciał je wszędzie uwiecznić. Niebo było takie ołowiane. Miało o coś do mnie pretensje. Potem runęło mi w oczy. Nie mów co oznacza ten sen. Nie jestem ciekawa.

Kochany

świat w zagięciu twoich ramion pachnie tytoniem i miętą. Nie znam bezpieczniejszego miejsca. Tu wszystko jest możliwe i ciało staje dęba. Płynę w zatoce żrenic. Jak głośno szumi krew. Boję się że usłyszysz. Nie pamiętam czy jest czerwona. Wiesz nie wiedziałam że niebo może rodzić się w słońcu.

Kochany

dziś lustro wyśmiało się ze mnie. Chciałam pochwalić się przed nim rozjaśnioną twarzą a ono zwróciło mi ją postarzałą o utratę ciebie. Przymierzałam uśmiechy. Wszystkie były smutne a ty takich nie lubisz. Piąta ściana nieszczęścia przybliżyła się do mnie. Dotknęłam jej palcem. Była przezroczysta. Przeszłam na drugą stronę.

Kochany

jutra nie mają smaku. Nie czekam na nic. Piołun mi zakwitł pod sercem. Niepotrzebnie. I to dosyć gorzko. Znasz jakiś środek na chwasty? Ulice nas wiodą w tym samym kierunku. Trzeba to zmienić. Powiesz żeby były bardziej miłosierne. Niech nie robią nam na złość. Razem nie możemy już nic stworzyć. Osobno także.

Kochany

mam świadomość swojej śmiertelności. Może sprawił to pejzaż o zmęczonych oczach a może ta dziewczyna która mieszka jeszcze we mnie i płacze po nocach. Nie pytam jej o nic. Przecież wiem kogo opłakuje. Wczoraj tańczyła tango z wiatrem. On nagiął gałęzie a ona siebie do przetrwania. Nie wiem komu uda się wygrać. Nie popieram hazardu.

Kochany

skazana jestem na wspomnienia. Nie proszę o ułaskawienie. Trzeba mieć godność. Płynę pod prąd. Jakaś melodia zapach gest sprawia że umieram od nowa. Drzewa zastygły w krajobrazie rodzącej się zimy. Wyciągają ku niebu zeszytywniałe palce. Komu wygrają. Czy mam się do nich przyłączyć?

Kochany

nie zostawiam już otwartych drzwi. Wiem że nie przyjdiesz. Kołaczę się reszta nadziei. Zabijam ją codziennie. Metodycznie. Może kiedyś się uda. Teraz nie mam wielkich osiągnięć. Jeszcze poduszka odtwarza kształt twojej głowy. Przedmioty są pamiętliwe. Przyszła zima. Może mi serce uciszy jak uciszyła strumienie. Liczę na to.

Kochany

śnieg opluł dachy szarą flegmą. Wrona postawiła na kominie wykrzyknik. Po oceanie rynsztoka płynie strzęp gazety. Można jeszcze przeczytać „szczyt amerykańsko - radziecki...” Zamordowana choinka kona pod kaloryferem. Jej trup będzie się walał potem na śmietniku a winni morderstwa przetrwają karpia. Uleciała kolęda o małym Jezusie co się narodził tylko po to by umrzeć. A ty masz oczy takie grudniowe i dajesz serce opravione w lód.

Kochany

rozdzieram ciszę łoskotem powiek. Przywracam oko barwie świtu. Jestem wyspą która dryfuje samotnie po twojej orbicie. Miasto obce i takie milczące. Szloch deszczu zagłusza mój własny. Wspomnienia chcą mnie opuścić. Co mi zostanie.

Kochany

śnieg jest po to żeby raz w roku zbawiać miasta od brzydoty. Uniewinnić zardzewiałe rynny. Rozgrzeszyć płoty bielą odkupienia. I jeszcze jest po to żeby lepić kule sinymi od mrozu rękami. Robić ślady głębokie i dziwić się że są takie nietrwałe. Nasze tropy rozwiął wiatr. Nie umiem się z tym pogodzić.

Kochany

spaliłam dziś twoje listy. Niech nie wywołują duchów. W nową porę roku chcę wejść bez obciążeń. Porzuciłam twój cień. Spróbuję ośmielić inny żeby mi mówił dobranoc. Podobno już marzec. Miesiące teraz nie mają nazwy. Maraton trwa.

Kochany

dachy na wiosnę są pełne czułości. Wyginają blaszane grzbiety. Po rynnach ślizga się apatycznie słońce. Spuszczone ze smyczy słońce biega po ulicach. Wpada pod nogi przechodniom. Wieczorem wacha geranium. To dobrze robi na serce. Może prędzej zapomni.

Kochany

ona ma ciebie na codzień. Ona mnie z ciebie okradła. Przypadkiem. Moje listy nie listy wiersze nie wiersze ulatują w przestrzeń oszalałą majem. Rozplątuję nitkę uczucia niczym Ariadna. Końca nie widać Tezeuszowi. Nie dzwoń. Wystarczy iskra by znów zapalił się lont.

Kochany

miłość powinna odradzać się jak młoda trawa. Nie wolno marnować jej bezkarnie. I nam odeszło takie szczęście. Jak mogłeś na to pozwolić. Biały robak draży korytarze w państwie nie zgasłego ciała. Zalewam go nalewką podejrzanej euforii. Nie pomaga.

Kochany

samochody takie rozbawione. Kobiety zarzucają spojrzenia nie moje. Po bramach tulą się cienie. Nie patrz im w oczy bo uciekną spłoszone. Kurz wiruje w powietrzu taki złoty. Wzbija się tumanem pod niebo niczyje. Melodia ulicy drażni uszy. Oddzielam się szybą. Nie chcę nic słyszeć.

Kochany

noce jeszcze nie ostygły. Szydzą ze mnie nad ranem. Wtedy przychodzisz. Jesteś. Zapełniam sobą minuty. Boli mnie teraz dotyk cudzego szczęścia. Nie mogę patrzeć w jasne oczy kobiet naznaczonych mężczyzną. Musimy zachować dla siebie szacunek. Widzisz to jest najtrudniejsze.

Kochany

lato z tobą bez ciebie. Drzewa ciężarne owocem bliskie są już rozwiązania. Tatarak kłamie zapachem. Wszystko obiecuje i wszystko zaprzecza. Udaję że wierzę pogodzie. Płacę razem z deszczem.

Kochany

kwiaty dyszą z gorąca. Mniej odporne umarły w południe. Słońce wypala myśli o tobie. Czekam nocy żebyś mógł powrócić. Krażę w matni przeszłości. Wiem to moja wina. Czas przerwać to błędne koło. Żebym tylko mogła.

Kochany

sady już w pełni. Brzemienne gałęzie pochylone ku ziemi. Słodki ciężar owocuje. Spadają jabłka pachnące grzechem. Podnoszę jedno. Nie mam kogo kusić. Co by było gdyby Adam wykazał więcej silnej woli? Pewnie nas by nie było. Nie potrafię sobie tego wyobrazić.

Kochany

czas odmierzam ilością wypalonych papierosów. Zmęczona jestem tęsknotą. A tu sierpień. Gwiazdy. Wszystko obraca się przeciwko mnie. Lato bezlitośnie podkreśla samotność. Odeszłam od siebie na tyle daleko by nie bać się swojego spojrzenia. Nie jestem już tą którą byłam dawniej. Sprawiliś że stałam się inna. Chłodna i wyniosła. Ona nie ma serca - mówią. Nie wprowadzaj ich z błędu. Tylko ty znasz prawdę.

Kochany

za darmo nic się nie dostaje. Wiem. Szczęście zawsze trzeba zwrócić cierpieniem. Dla równowagi. Żeby ludzi nie znudzić uśmiechem. Oddałam wszystko. Możesz mi wierzyć.

Kochany

nie będę pisać więcej do ciebie. Już pióro nie może na mnie patrzeć. Pory roku mijają obok. Nic wielkiego nie mogę. Obiecuję BYĆ w przestrzeni wypełnionej ludźmi. Być tylko po to żebyś mógł zawsze zawołać. Przybiegnę.

Anna Małgorzata Piskurz

SYMFONIA DZIEWICZA. UWERTURA

Myślałam
odpocznę na łożku
jak na aksamitnych skrzydłach sójki

lecz tłący się żar
dusi i pali
przerażają majaki starych matron

Pragnie
nie może ujarzmić ust
wilgoci szukających

nie potrafi opanować rąk
behradnie drżących jak dwa pisklęta

nie zamknie oczu sen
gdy muszle uszu
nie słyszą oddechu żywego człowieka

wyschły źrenice
w spiekocie pragnień

jak niewolnik wzdycha do cienia
jak pustynia pożąda deszczu
jak Ravel chce przeżyć miłosne Bolero

jej dni uciekają nie zaznawszy szczęścia
ani rozkoszy
mknął jak łódka biedronki
gonią jak orzeł kuropatwę

Posilę żyły winem
jestem chora z miłości

Krystyna Gowik

CZERWONA LINIA

„Czerwień jest czerwień
czerwień przez czerwień
czerwień daj czerwień”

(Z. Waszkielewicz - twórca spektaklu „Uniformy”)

mówię ci: nie ma rajów innych niż raj utracony
i uśmiecham się przy tym sekretnie
jak Borges, gdy pisał te słowa
patrzysz na moją czerwoną sukienkę
a we mnie przeszłość znów się dzieje
spod ręki dotykającej mojej głowy
wyrastają długie, jasne włosy, oczy czekają
z nadzieją, a więc z lękiem
jestem znów dziewczynką z obrazu Pankiewicza
czerwień sukienki jeszcze nie płonie, to
stanie się w kilka lat później, gdy magię
dzieciństwa zastąpi magia namiętności
On dotyka moich piersi i czuję, że czerwona
róża rozrazta się we mnie, zalewa czerwienią świat,
pulsuje, a czerwień raz jeszcze daje czerwień,
dziewczynka staje się kobietą, kipi
dojrzałością i wtedy dobrze wie, że
tylko cienka czerwona linia oddziela ją
od przyszłości, że tylko cienka czerwona linia
pozwoli jej zatrzymać się w świecie, który jest
lub zamieni sukienkę w czerwony całun
być może wtedy trawa na jej grobie
wyrośnie czerwona, być może Stwórca
zapłacze czerwonym deszczem, bo przecież
tak naprawdę tylko jemu udało się
oddzielić światłość od ciemności
i przekroczyć cienką czerwoną linię,
która dzieli to, co było, od tego,
co jest

Marta Fox

TONKA

R.M.

Otworzyłem oczy
stałem w rozpiętym podróżnym płaszczu w kratę
moje białe ciało oplatały łańcuszki i breloczki
za moimi plecami deszcz rosił ziemię
Przedemną gęsta mgła głaskała mnie chłodem
jak niegdyś Tonka pokorą milczeniem i dobrocią
Wystarczyło przebić ręką mgłę, by zobaczyć Tonkę
i dotknąć jej łona, w którym
były dwa płody - dziecię i śmierć
Moje ręce były martwe i ciężki niewiarą
Zamknąłem oczy i raz jeszcze nasz świat zapadł się
w sen a wraz z nim i Tonka i deszcz
i mgła i ja

Marta Fox

JURY

Ogólnopolskiego Konkursu na Lirykę Miłosną o Laur Miedzianego Amora

Lubin 1993/1994

W składzie:

prof. Jacek Łukasiewicz - Przewodniczący
Mieczysław Orski
Janusz Styczeń
Tadeusz Sznerch

po rozpatrzeniu 228 zestawów wierszy postanowiło przyznać:

I nagrodę oraz Laur Miedzianego Amora
- Pani MARCIE FOX

II nagrodę
- Pani ANNIE MAŁGORZACIE PISKURZ

Dwie III równorzędne nagrody
- Pani JOLANCIE NOWAK-WĘKLAROWEJ
- Panu WOJCIECHOWI IZZAKOWI STRUGALE

Ponad to siedem równorzędnych wyróżnień otrzymały następujące osoby:

- Pan JERZY FRYCKOWSKI
- Pan ANDRZEJ JAKUB MULARCZYK
- Pani KRYSZYNA GOWIK
- Pan ROBERT RUDIAK
- Pan ZENON DUNAJCZYK
- Pan ZBIGNIEW WŁODZIMIERZ FRONCZEK
- Pani DOROTA KOMAN

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
1. Wojciech Izaak Strugała: Wędrowki Tristiana. Sonet XLV	3
2. Edmund Borzemski: „Kiedy opadła mgła...”	4
3. Stefan Pustuszewski: Kobiety w śniegu	5
4. Edward Popławski: List do Ewy III	6
5. Zenon Dunajczyk: Kolor niebieski	7
6. Dorota Koman: Nasz Eden działa na twoich prawach	8
7. Adam Borowski: Wiersz pisany na czczo	9
8. Zbigniew Kazimierz Fronczek: Olga Z. najsmutniejsza kobieta świata	10
9. Maria Kryńska: Sztuka chodzenia	11
10. Andrzej Kniaziuk: Exodus	12
11. Andrzej Skiba: Autobus odjeżdża	13
12. Anna Małgorzata Piskurz: Jak to się stało	14
13. Ewa Skarżyńska: Demistyfikacja	15
14. Dariusz Pawlicki: „Nagle w mroku...”	16
„Dotknęłaś mojej dłoni...”	16
15. Krzysztof Kalisz: Moja miłość	17
16. Agata Wiśniewska: „W moje dłonie...”	18
17. Andrzej Jakub Mularczyk: Milczenie	19
18. Dorota Koman: Semiotyka	20
19. Zenon Dunajczyk: Wieczorna wizyta	21
20. Jolanta Nowak - Węklarowa: Przedstawienie musi trwać (fragnemy z niewysłanych listów do Freddiego Mercury - z listów ostatnich)	22
21. Ermak Koliwka: Tibi et igni	25
22. Jerzy Fryckowski: List do Marty Fox	26
23. Anna Małgorzata Piskurz: wiersze z cyklu „Listy Tobą pisane” (wybór)	27
24. Krystyna Gowik: Symfonia dziewicza. Uwertura	33
25. Marta Fox: Czerwona linia	34
26. Marta Fox: Tonka	35
Protokół Jury Konkursu	36
Spis treści	37

Wybór prac: prof. Jacek Łukasiewicz
Projekt okładki: Andrzej Owczarek

Wydawca: Dom Kultury Zagłębia Miedziowego w Lubinie
Druk: Introligatorsko-Graficzna Spółdzielnia Pracy INTROGRAF w Lubinie
Skład komputerowy: Grafika Komputerowa „GrafLand” w Lubinie